

Brukte snusbokser kan bli en verdifull ressurs

Tomme snusbokser forsøpler i gater og parker, noe som irriterer forbipasserende og bekymrer produsentene. Men boksenes framtid kan være lovende.

AV SILJE PILEBERG | PUBLISERT 16. DES. 2022

Er snusrester og papiretiketter en hindring for at snusbokser kan gjenvinnes til høykvalitetsplast? Det har forskere undersøkt i samarbeid med bedriften Norwegian Trash og produsenten Swedish Match. Foto: Sindre Rosness

Hvert år selges det over 100 millioner snusbokser i Norge. Selv om hver boks er liten, utgjør de til sammen 1500 tonn plast som stort sett havner i søpla eller rennesteinen. Dette bekymrer produsentene, ifølge Sindre Rosness, gründer i bedriften Norwegian Trash.

Norwegian Trash har i samarbeid med SINTEF-forskere og snusprodusenten Swedish Match undersøkt potensialet i gjenvinning av boksene. De har også sett på om papiretiketter og snusrester er en hindring. Pilotprosjektet er støttet av prosjektet FORREGION, som finansierer forskningsbasert innovasjon i distriktene.

Den brukte plasten kvernes først i småbiter, før den smeltes og brukes til nye produkter. Foto: Sindre Rosness

– Resultatene er lovende. Plasten i snusbokser har et høyt potensiale for å bli en verdifull ressurs, sier Rosness.

Polypropylen-plasten (PP-plast), som snusbokser er laget av, er en av de mest brukte plasttypene i verden.

Sprengte plastrør og analyserte sprekkene

Norwegian Trash har en historie som lukter hav, salt og vestlandskyst. Bedriften springer ut av miljøkollektivet Nordic Ocean Watch (NOW), som siden 2014 har jobbet med marin forsøpling gjennom å organisere strandryddinger. I en løe i Hoddevika på Stadlandet har de sortert tonnevis av marint søppel.

Nå jobber Norwegian Trash mest med å hindre at plasten blir til søppel i det hele tatt. For å løse snusboks-problemet, henvendte de seg til SINTEF-forskere.

Forskerne støpte flere rør av den brukte plasten som de undersøkte kvaliteten på. Den plasten som var helt ren, hadde bedre kvalitet og større bruksområde. Foto: Sindre Rosness

I laboratoriet smeltet forskerne plasten fra snusboksene og støpte den om til plastrør som de tettet i begge ender. Rørene ble fylt av vann med høyt trykk til de sprakk. Så ble bruddene og trykkresultatene, altså målene for hvilket trykk de tålte, analysert.

Forskerne testet to ulike renhetsgrader av plasten: Noen plastrør var laget av brukte snusbokser som var grovrengjort men fortsatt hadde papiret på. De andre plastrørene var laget av helt rene snusbokser, uten papir.

Kan bli ny høykvalitetsplast

Best var resultatene for de snusboksene som var helt rene.

– Vi så at hvis boksene var helt rengjort og fri for papir, kan de fint erstatte ny plast i de aller fleste produkter, sier Rosness.

Plastkvaliteten går ørlite grann ned, slik det alltid vil gjøre når plast kvernes, smeltes og støpes på nytt, men kvalitetsreduksjonen er så liten at den knapt merkes, ifølge Rosness.

– Dette lover veldig bra. For hvis vi skal få en sirkulær økonomi der materialer brukes på nytt, må det gjenbrukte materialet være tilnærmet like bra som det nye materialet. Hvis det er dårligere, vil det ikke kunne konkurrere med ny plast, sier Rosness.

Det mest ressursvennlige ville være å bruke boksene på nytt som de er. Men dette er ikke mulig på grunn av EU-regelverk, som setter strenge krav til plast som skal brukes på nytt.

Dårligere kvalitet med uren plast

Hvis plasten som ble smeltet om inneholdt papir og andre urenheter, ble kvaliteten forringet. SINTEF-forsker Ole Vidar Lyngstad forklarer at dette både betyr noe for hvilke produkter plasten kan brukes til og for kvaliteten på produktet.

– Plast med urenheter må smeltes ved en lavere temperatur enn plast som er helt ren. Da flyter den ikke langt utover når den skal brukes på nytt, og den blir tykkere. Den kan kanskje brukes til en kompakt krakk, men ikke til tynnvegget emballasje, sier Lyngstad.

Kvaliteten på krakken vil være dårligere enn om plasten var ny, men da må produsenten finne ut hva som er godt nok til formålet, legger han til.

Kan papiret fjernes?

En grundig vask vil altså bedre plastkvaliteten, men papiret kan være vanskelig å vaske bort. En alternativ løsning kan være å filtrere ut papiret i resirkuleringsprosessen, men dette er energikrevende fordi plasten da må smeltes om to ganger.

Produsenten Swedish Match har i sin bærekraft-satsing også testet ut en annen løsning: å fjerne hele papiret og la etiketten være av PP-plast. Lyngstad mener dette ville være den beste løsningen, og Rosness er enig.

Sindre Rosness i bedriften Norwegian Trash jobber for at millioner av brukte snusbokser skal få nytt liv. Foto: BYRAA

– En fjerning av papiret, ikke bare på snusbokser med på all plastemballasje, ville løst et stort problem i kretsløpet for plast. Prosjekter som dette gir validering og tyngde til argumentet for å holde plasten fri for papir. Jeg håper at det kan få fortgang i dette arbeidet i hele emballasjeindustrien, sier Rosness.

Framover ønsker teamet blant annet å undersøke mulighetene for en panteordning av snusbokser og hvordan denne eventuelt skal gjennomføres.

Kan gjenvinnes igjen og igjen

Ifølge Miljødirektoratet har mengden emballasjeavfall de siste ti årene økt fra 148 kg til 178 kg per innbygger i Norge. EU-kommisjonen har foreslått en rekke krav for emballasje for å sikre bedre design, redusere mengden og øke ombruk. Blant annet er det foreslått økte krav til materialgjenvunnet materiale i en del plastemballasje, som plastflasker.

Rosness er optimistisk.

– Det er flere problemer som skal løses før vi har en sirkulær økonomi for plast. Men det er givende å se at det er fullt mulig å bruke plasten i snusbokser på nytt, sier han.

Er PP-plasten av god kvalitet, kan den gjenvinnes rundt ti ganger før det ikke lenger lønner seg kvalitetsmessig, påpeker han.

– Hvis du gjenbraker den i ti sykluser og så gjør den om til energi, har du vunnet mye.

Meldinger ved utskriftstidspunkt 13. september 2026, kl. 03.27 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.